

МАРІАННА СТЕПАНІВНА ВАЛКОВСЬКА

Наш край здавна славиться своїми багатючими традиціями, започаткованими палкими ентузіастами, талановитими артистами, блискучими педагогами, серед яких особливе місце посідає постать Маріанни Степанівни Валковської. Маріанна Степанівна два періоди (1967-1970, 1990-2001) очолювала фортепіанний відділ Ужгородського музичного училища, була членом журі престижних виконавських змагань. Музикант-педагог, яка створила на Закарпатті фундаментальну фортепіанну школу. За роки роботи в музичному училищі вона підготувала сотні музикантів-професіоналів, серед яких і народні артисти України – Й.Ермін, Е.Чуприк, заслужена артистка України Н.Висіч, ціла плеяда яскравих педагогів та концертмейстерів, які працюють сьогодні в музичних закладах не тільки нашої області, а і всього світу.

Маріанна Степанівна Валковська народилася 6 січня 1931 року в сім'ї священника Степана Тіводара і це стало визначальним фактом у її подальшому житті, нажаль фактом з яким пов'язані самі трагічні та болісні його сторінки.

Перші музичні враження та згодом навички, Маріанна Валковська отримала серед музично освічених монахинь, а також у колі дружин священників, які грали на фортепіано. Саме в родинях священослужителів на той час були музичні інструменти. Також вона часто згадувала, як із захопленням слухала музику по радіо і намагалася відтворювати її на фортепіано.

Є свідчення, що Маріанна Валковська брала уроки фортепіано у Іштвана Мартона, який на той час перебував у Мукачеві. І згодом, вона вирішує вступати до музичного училища. Фортепіанний відділ був серед тих перших відділів, що набрали студентів для спеціальної освіти. Були певні складнощі в ході поступлення, пов'язані з тим, що батько Маріанни Степанівни, будучи священником, не міг поступитися моральними та духовними принципами і був репресований, відправлений до Сибіру. На той час ця ситуація була досить

типовою і діти з сімей репресованих священників обирали собі спеціальності, що відкрито могли демонструвати їх здібності – спорт або музичне виконавство.

Талант юної піаністки виявився також беззаперечним і Маріанна була прийнята до музичного училища. Тут відразу вона зустріла людину, яка оцінила музичний талант і душевні якості молодої дівчини. Я.Гергей – це ще одне ім'я, яке викарбовано у золотому фонді професійної музичної культури Закарпаття. Виховавши багато яскравих піаністів, тонкий педагог, відразу виділила Маріанну, як надзвичайно обдаровану особистість. Стосунки між викладачкою та студенткою виходили далеко за рамки навчальної програми. Такий стандарт відносин вибрала і для себе Маріанна Степанівна у своїй подальшій педагогічній діяльності. Я.Гергей передала своїй студентці всі секрети фортепіанної майстерності, а та, в свою чергу, вдячно реалізовувала їх у все більш наростаючій кар'єрі піаністки.

Вболіваючи за долю своєї обдарованої студентки Я.Гергей зробила все можливе, щоб Маріанна могла продовжити професійну освіту. Доленосною фігурою під час вступу Маріанни Степанівни до Львівської консерваторії став відомий диригент, педагог Ісаак Панін. В консерваторії вона навчалася в класі доцента Людмили Борисівни Уманської, випускниці Київської та згодом Московської консерваторії (кл.професора С.Фейнберга), з якою постійно зберігала зв'язок, і деякі учні М.Валковської продовжили свою музичну освіту в класі професора Уманської, яка переїхала на роботу в Ленінградську консерваторію.

Роки навчання у Львівській консерваторії пов'язані з блискучими концертними виступами, які продовжилися з поверненням Маріанни Степанівни на роботу в Ужгород.

Серед славетних імен педагогів-піаністів, що стояли у витоків професійної фортепіанної освіти Закарпаття (Д.Задор, Я.Гергей, С.Лендел, К.Воска, С.Хосроєва), М.Валковська була однією з основоположників фортепіанної школи.

Після закінчення консерваторії, з 1955 і до самих останніх днів, на протязі більше 50-ти років, Маріанна Степанівна пройшла всі етапи системної фортепіанної педагогіки, що дало їй можливість досконало володіти методикою викладання фортепіано на всіх етапах розвитку учня-піаніста. Розпочала свій педагогічний шлях М.Валковська у колективі музичної школи ім. П.І.Чайковського. Показавши відразу високий рівень педагогічних здобутків, вона разом із поступленням своїх яскравих вихованців (таких, як А.Ротенштейн) до музичного училища, починає працювати там.

У цей період Маріанна Степанівна і сама активно концертує. Це яскраві сольні виступи і участь у складі ансамблів камерної музики з талановитими музикантами- колегами, що визначалися спільними музичними уподобаннями та чудовим смаком.

М.С.Валковська два періоди, у різні роки, очолювала фортепіанний відділ Ужгородського державного музичного училища. Виховала понад 100 випускників.

Яскраві студенти, що продовжили своє навчання у вищих музичних закладах України та за кордоном, продовжують справу свого вчителя в музичних коледжах та ВНЗ різних міст і країн. Так в ужгородському музичному коледжі

працювали і працюють учні Маріанни Степанівни – С.Г.Майданик, Е.Іван, В.Й.Базель, відмінник освіти Т.Ю.Журкі (у свій час заступник директора, а згодом завідувача фортепіанним відділом), голова циклової комісії «Фортепіано», заслужений працівник культури України М.Е.Сокач, Н.Ю.Шутко, О.В.Туряниця. Вихованці М.Валковської відзначені преміями за участь в українських та міжнародних конкурсах, а сама Маріанна Степанівна була членом журі престижних виконавських конкурсів.

Талановиті музиканти-виконавці теж є серед її вихованців: заслужений артист України, лауреат премії ім. Л.Ревуцького, доцент, завідувач кафедри спеціального фортепіано ЛНМА ім. М.В.Лисенка – Й.Ермін; народна артистка України, лауреат I премії Всеукраїнського конкурсу ім. М.Лисенка, лауреат III премії Всесоюзного конкурсу ім. С.Рахманінова, лауреат III премії Міжнародного конкурсу ім. Ф.Ліста, доцент ЛНМА ім. М.В.Лисенка – Е.Чуприк; колишня солістка Закарпатської обласної філармонії, заслужена артистка України – Н.Висич.

Навіть в період кризи, коли багато викладачів-професіоналів музичного училища виїхали на роботу за кордон, Маріанна Степанівна відмовилася від пропозиції працювати в м. Дебрецен (Угорщина), а залишилася викладати в Ужгородському музичному училищі.

У роботі зі студентами, Маріанна Степанівна проявила себе, як прекрасний психолог, вона вміла знайти саме ті слова, акценти, пріоритети, які потрібні були студенту для подальшого зросту. Професійно володіючи репертуаром фортепіанної літератури, вона вміла дуже влучно підбирати твори, відкриваючи особливі здібності або розуміючи важливість вивчення твору у певний період піаністичного виховання студента.

У неї не було якогось одного стилю викладання. Все залежало від студента, від музичного твору над яким йшла робота. Всі технічні складнощі та завдання були осмислено направлені і вправлені задля основної мети – музики. З музики все починалося і через процес опанування засобів виразності, досягалася вершина музичного задуму.

Вона вміла згуртовувати між собою студентів свого класу, збирала всіх у себе вдома і у безпосередній атмосфері йшли веселі, цікаві розмови про музику, різні бесіди на життєві та філософські теми. Ця традиція зберігалася і після того, як студенти закінчували музичне училище. І не тільки студенти, а і багато колег радо збиралися в будинку М.Валковської і це були незабутні, по своїй творчій енергетиці, вечори.

Без перебільшення, нема жодного студента, для якого-б період спілкування з Маріанною Степанівною пройшов формально. Для одних, вона визначила шлях у творчому житті, для інших, дала поради, що пам'ятаються у повсякденні. Любов до професії, до музики, врешті, до життя, дарувала вона з легкістю, талановито, сильно, правдиво, без фальші.

За словами Й.Ермін: «Вона була подарована Богом Закарпаттю, до кінця виконала свою місію на Землі і продовжує свою місію на іншому рівні. Її діяльність, яка зробила щасливою велику кількість людей – є невмирущою».

З матеріалів О.В.Туряниці

СЕМІРАМІДА АРКАДІЇВНА ХОСРОЄВА-ЩЕКІНА

(1902, Петербург – 1986, Ужгород)

Семіраміда Аркадіївна Хосроєва-Щекіна – визначний педагог-музикант, концертна піаністка, основоположник і організатор професійної музичної освіти в Закарпатті в другій половині ХХ століття.

Народжена в сім'ї талановитих професійних музикантів, вихована в найкращих традиціях світової і російської музичної культури, з дитинства зорієнтована на майбутню професійну діяльність, в оточенні і спілкуванні з такими історичними постатями, як Олександр Глазунов, Анна Єсіпова, Ольга Калантарова, Сергій Прокоф'єв, Захарій Паліашвілі, збагачена яскравими музичними враженнями, керівною та педагогічною роботою закавказького періоду, показуючи всюди високий приклад беззавітного служіння музичному мистецтву, найбільший особистий вклад у справу професійного музичного мистецтва С. А. зробила саме на закарпатській землі, працюючи тут до останнього подиху. Її величезний внесок в розбудову і розвиток професійної музичної культури Закарпаття – величезний, напевно, не менший від внеску Петра Милославського та Дезидерія Задора і потребує ще глибокого вивчення.

З п'яти років Семіраміда почала займатись музикою, досягла значних успіхів. В 1914 році поступила в молодші класи Петербурзької консерваторії, була помічена тодішнім директором консерваторії, видатним композитором Олександром Глазуновим. Грі на фортепіано навчалась в класі відомої російської піаністки, педагога Ольги Калантарової, улюбленої учениці Анни Єсіпової. В 1921 р. після успішного закінчення консерваторії працювала в Краснодарі, Тбілісі, Єревані, Орджонікідзе, всюди виступала з сольними концертами, завжди мала багато охочих займатись в її класі. Самі здібні її учні, як наприклад сестри Нарінян, Шиканян, згодом продовжували навчання в Московській консерваторії, зокрема, у видатного педагога-піаніста ХХ століття Генріха Нейгауза.

С. Хосроєва багато років регулярно виступала по радіо, озвучувала документальні фільми.

З 1946 по 1986 рік – до останніх днів – С.А. Хосроєва працює в Ужгородському державному музичному училищі. З її іменем пов'язана дуже вагома і значна сторінка становлення професійної музичної культури на Закарпатті. Волею обставин 40 років свого дуже активного життя вона віддала Срібній Землі, створила закарпатську професійну фортепіанну школу, виховала численну плеяду талановитих учнів.

С.А. Хосроєва – виняткова особистість, в ній гармонічно поєднався видатний музикант, митець, просвітник, педагог. Вона найкращим чином представила на Закарпатті всесвітньо знамениту петербурзьку школу фортепіанного мистецтва.

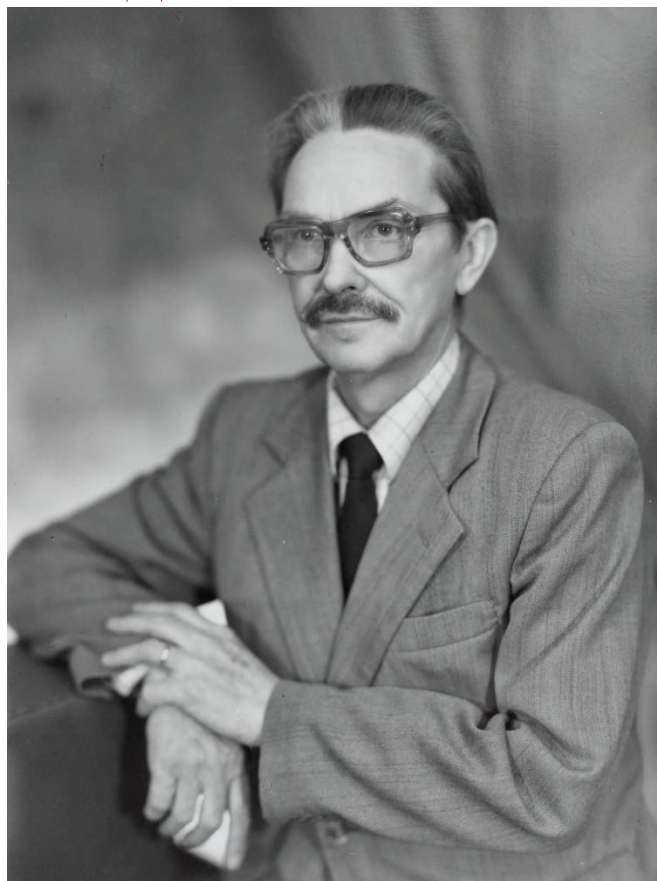
Як музикант і педагог С.А. Хосроєва була дуже прогресивною, володіла широкою загальною та музичною ерудицією, про що свідчать хоча б її дуже цікаві, змістовні, насичені лекції на радіо. Вона терпляче і системно прививала своїм учням серйозне відношення до фортепіанної гри, популяризувала кращі твори світової і вітчизняної класики. Її загальна та музична ерудиція, багатий музикантський і життєвий досвід, чудова інтуїція, розуміння психології дітей та підлітків сприяли вмінню знаходити індивідуальний підхід до учнів різного рівня таланту і підготовки. Спілкування з таким педагогом завжди у всіх викликало глибокий пієтет, бажання наслідувати її гру, поведінку.

С.А. Хосроєва регулярно виступала з сольними концертами в Ужгороді, Мукачеві, Берегові. Грала в ансамблі з Дезидерієм Задором, акомпанувала Андрію Задору, виступала з Ужгородським симфонічним оркестром. На Закарпатському обласному радіо кілька років вела цикл дуже цікавих та змістовних передач про видатних композиторів Й. Баха, В. Моцарта, П. Чайковського, С. Рахманінова, О. Глазунова, С. Прокоф'єва.

За 65 років педагогічної діяльності виховала більше 150 музикантів, в Закарпатті – більше 90, серед них – композитори, заслужені діячі мистецтв України лауреати премії ім. Д. Задора Степан Мартон, Віктор Теличко, піаніст і теоретик доцент Львівської державної музичної академії ім. М. Лисенка Мілій Кобулей, музикознавці професор Національної музичної академії України, доктор мистецтвознавства, магістр міжнародного права Юрій Чекан, художній керівник лауреата міжнародних конкурсів вокального ансамблю «Цвітень» при Національному заслуженому академічному українському народному хорі ім. Г. Верьовки Марія Кадар – Пилипчак, педагоги – піаністи Агнеса Гедеон, Габрієла Єнсен, Марія Дорі, Аркадій Мудранинець, доценти Національної музичної академії України Мар'яна Екшмідт, Олександр Полусмяк, дипломант Всеросійського конкурсу ім. М. Глінки доцент Петербурзької консерваторії Неля Тульчинська. За багаторічну плідну працю нагороджена медалями: «За доблестний труд во время Великой Отечественной войны», «XXX лет Победы в Отечественной войне», «Ветеран труда», Почесною грамотою Міністра культури СРСР, двома Почесними грамотами Міністерства культури УРСР.

Померла С. А. Хосроєва-Щекіна 14 квітня 1986 року. Похована в Ужгороді на Кальварії поруч з своїм чоловіком Веніаміном Євгеновичем Щекіним. Пам'ять про цю чудову Людину, Музиканта, Педагога живе і нині, і, сподіваємось, надихає молоде покоління музикантів.

ЕМІЛІЙ ДМИТРОВИЧ КОБУЛЕЙ

Високого рангу Музикант, Людина, Педагог

В ділянці нашого суспільного буття категорія працівників, для яких у музиці, здебільшого, не залишаються лаврових вінків: це митці-педагоги. Працюють вони задля майбутньої мистецької репутації своїх учнів, естетичного навколишнього людського середовища. Саме це, а не слова чи кон'юнктурна вигода, стає сутністю й основною метою їхнього існування. Таким був і мій наставник, талановитий та винятково інтелігентний педагог Емілій Дмитрович Кобулей. Народився у напрочуд мальовничому і благодатному куточку українських Карпат - у селі Поляна на Свалявщині. Батько - відомий у своїй професійній сфері інженер-залізничник. У 1938 році сім'я переїхала до міста Пейч, а потім у 1941 році до Будапешта, де Емілій навчався грі на фортепіано, старший брат Володимир - на скрипці. У старших класах вони самостійно програвали сонати для скрипки і фортепіано В.А. Моцарта. Згодом їм довелося переїхати на Закарпаття, а вже у вересні 1946 року Емілій Кобулей став студентом Ужгородського музичного училища, де йому пощастило з викладачем класу фортепіано: ним стала С.А. Хосроева – досвідчений, талановитий педагог (учениця О. Калантарової, С.-Петербургу). У 1950 році Емілій Кобулей успішно закінчив навчання в музучилищі і став студентом Львівської державної консерваторії ім М. В. Лисенка. Навчався на 2-х факультетах – фортепіанному та теоретико-композиторському. Викладацький склад був дуже якісний і неординарний – С. Людкевич, С. Крушельницька, Р. Сімович, М. Колесса, А. Нікодемівич, А. Котляревський В. Задерацький, К. Донченко та інші. В консерваторії виник особливий мистецький мікроклімат, сповнений поваги до

істинних мистецьких цінностей і взаємної толерантності. Восени 1951 року розпочав професійно працювати концертмейстером у львівській музичній школі № 2, створив хор угорських студентів, які навчались у львівських вузах. Новий етап творчого шляху - самостійна творча праця - розпочався в Ужгородському музичному училищі, де він став працювати концертмейстером в класі сольного співу та викладати музичну літературу, сольфеджіо, гармонію, поліфонію і аналіз музичних форм. Також отримав учнів у класі фортепіано, а в 1961 - 1962 роках завідував фортепіанним відділом. Серед його учнів того періоду – Брінзей Е (Кобулей), Тадлер Й., Гошовська Т., Шелест О., Ліпер К., Ольхович є., Гаврилко Л., Томчаній Т., Сенько М. (Драга), Костик І. (Дудич), Бошицька Н. (Кречковська), Стецик -Лиховид О., Фалендюк Л.

Незважаючи на велике навчальне навантаження, Е. Кобулей не обмежувався педагогічною сферою. Так, він дев'ять років (1955-1963) працював піаністом концертної бригади Закарпатської обласної філармонії. Особливо тісно співпрацював зі скрипалем Т. Боніславським та є. Фломеном. У 1956 році разом з Боніславським створив перший в Ужгороді дитячий струнний оркестр, згодом, у 1969 році очолив концертний оркестр музучилища і керував цими колективами. Плідною була також співпраця з Закарпатським народним хором, який під керівництвом М. Кречка став одним з найкращих професійних колективів фольклорного типу. Один рік (1963) Е. Кобулей навіть працював другим диригентом цього хору.

У 1961 брав участь у науковій конференції з 80-річчя Бели Бартока, яка відбувалася у Львівській консерваторії, де познайомився з В. Барвінським. Декілька років праці в Ужгороді засвідчили, що Е. Кобулей, разом з Д. Задором та І. Мартоном, був душею музичного життя Закарпаття, його активним і невтомним будівничим.

У 1970 році ректор Львівської консерваторії професор З. Дашак запросив Емілія Дмитровича на роботу на кафедрі теорії музики. Тут з новою повнотою розкрився педагогічний талант у плеканні молодих музикознавців, яким викладав курс аналізу музичних форм та вів клас спеціалізації з теоретичного музикознавства. Десятки музикознавців, які пройшли дуже добру школу в його класі, працюють в багатьох містах України і за її межами. Серед них О. Кравців (США), Л. Мокану (Ужгород), М. Ерфан (Угорщина), К. Єндрик, Т. Стемпняк (Польща) І. Чернянчук В. Лісецький, Н. Пастуханова (м. Рівне).

Композиторською діяльністю Е. Кобулей не займався регулярно, не мав авторських амбіцій, але працюючи в Ужгородському музичному училищі, написав фортепіанні п'єси «Мініатюра» та «Прогулянка в Карпатах». «Прелюдію та фугу» для камерного оркестру написав для колективу, яким керував в Ужгороді. Написання романсів «Сім струн» на слова Л. Українки для голосу і фортепіано та «В дусі часу» на слова Ш. Петефі було присвячено ювілеям цих поетів. Та найбільшу кількість творів було написано для Закарпатського народного хору та ансамблю пісні і танцю «Лісоруб». Це низка хорових обробок українських народних пісень («Реве та стогне Дніпр широкий», «Слава рідним

братам») та хорових творів на слова закарпатських поетів Ю. Чорі, П. Скунця, Ю. Шкробінця, а також велика вокально-хореографічна композиція «На березі Тиси».

Перу Е. Д. Кобулея належить також «Тріо для двох скрипок і альту», два твори для скрипки і фортепіано – «Маленьке рондо» та «Сюїта», музика для двох вистав Ужгородського музично-драматичного театру - казки «Івасик-телесик» та «Ялинка-верховинка» за п'єсою Ю. Чорі.

У 1970-х роках завідував музично-теоретичним відділом державної музичної школи-інтернат ім С. Крушельницької, забезпечивши високий рівень викладання дисциплін теоретичного циклу. Був методичним куратором Івано-Франківського, Тернопільського та Ужгородського музичних училищ. Ініціював появлення методичного посібника Н. Савчук і Л. Матійця «Українська пісня на уроках сольфеджіо» та «Тематичний план курсу сольфеджіо 1-7 класів дитячих музичних шкіл».

У 1980-х роках став ініціатором і першим організатором «Днів С. Людкевича» у Львівській консерваторії. У рамках цих днів відбувалися концерти з творів композитора та наукові конференції. Теми його доповідей – «Проблеми редагування творів С. Людкевича» і «Поліфонія в музиці С. Людкевича». Мав тісні зв'язки з угорськими музикантами. Зокрема, у 1984 році брав участь у конференції «Товариства музикантів Угорщини», у 1987-1988 роках виступав з лекціями в Будапешті та Пейчі про творчість С. Людкевича та Є. Станковича. Працюючи над темою «Про записи Б. Бартока українських народних пісень», листувався з сином Б. Бартока.

Про результати дослідження доповідав на наукових конференціях у Львівській та Ленінградській консерваторіях. Двічі у 80-х роках брав участь у виїзді концертних бригад Львівської консерваторії до Угорщини, з метою популяризації творчості львівських композиторів. Е. Д. Кобулей зберіг життєву енергію і свіжість сприйняття до кінця своїх днів. З притаманними йому художнім тактом і бездоганним смаком, відредагував збірку творів відомого в Галичині в 1930 році композитора і диригента професора отця Северина Супруна та його сина Северина Супруна-молодшого під назвою «Крихти» - Львів 1999, також вийшла збірка творів бандуриста Лайоша Молнара «Співаю серцем». Запис, редакція і вступне слово також належать Е. Д. Кобулею. У кожній із цих робіт - частинка його благородного серця, яке перестало битися 21 вересня 2004 року. В пам'яті його учнів, студентів, близьких і рідних зберігається образ чесною і благородною людини, різносторонньо обдарованого музиканта, мудрого і сердечного Педагога. Бо таким багатогранним і духовно щедрим був Він - Емілій Дмитрович Кобулей.

Викладач циклової комісії «Фортепіано» Фалендюк Л.Є.

ГАБРІЕЛА ПАВЛІВНА ЄНСЕН

Яскравою постаттю серед викладачів Ужгородського музичного училища (нині Ужгородський музичний фаховий коледж імені Д.Є. Задора), що формували, розвивали та зміцнювали закарпатську фортепіанну школу була Габріела Павлівна Єнсен.

Змалечку безмірно закохана в музику, абсолютно впевнена, що професія музиканта-педагога -- єдиний її особистий і життєдайний шлях.

В училищі – студентка Семіраміди Аркадіївни Хосроєвої, в Львівській консерваторії – Ірини Іванівни Крих (1950-і–1960-і роки).

Працювала Габріела Павлівна в музичному училищі з 1964-го по 1990 рік.

Весь цей період її професійна діяльність в когорті з неменш яскравими колегами-однорідцями (Маріанна Валковська, Тамара Червенкова, Луція Ярош, Агнесса Бокотей, Георгіна Станко, Агнесса Гедеон, Ольга Кежежді, Світлана Майданик, Тетяна Журкі, Алла Чернова, Віра Боднар та багато інш.) була вагомою "цеглиною" в міцній "будівлі" фортепіанної школи Закарпаття, основою та результатами якої ми всі успішно користуємось по сьогоднішній день.

За кілька років після приходу на роботу в училище молодого, перспективного викладача Г.П. Єнсен, Семіраміда Аркадіївна Хосроєва передала їй викладання предмету виконавсько-педагогічної майстерності. Понад 20 років Габріела Павлівна Єнсен поряд зі спеціальними дисциплінами викладала методику гри на фортепіано та була незмінною завідувачкою фортепіанного відділу. Надзвичайно комунікативна, колегіальна, професіональна, ініціативна.

У співпраці з колегами розробила чіткі виконавські вимоги для студентів всіх курсів на заліках, академконцертах, іспитах. На високому педагогічному рівні були сформовані всі аспекти технічного, художнього та інтелектуального розвитку молодих музикантів.

Мережа навчально-методичних заходів – відкриті уроки, обласні методичні семінари, обласні конкурси різних вікових категорій, класні, тематичні, виїзні (по містам області) концерти, і т.д. – започаткована і розвинена викладачами-піаністами 60-х–80-х років і нині є абсолютно дієвою.

Чітке розуміння стилю, змісту, форми твору, грамотне, чуйне артикулювання, проникливість та теплота фортепіанного звуку, глибина дихання музичних фраз, художня ініціатива в музикуванні в класі і на сцені-- далеко не повний перелік педагогічних принципів Г.П.Єнсен – викладача. Переконана, що всім випускникам Габріели Павлівни (а їх є понад сотню по всій закарпатській області і далеко за її межами) навчаючись у Неї, обов'язково хотілося ставати грамотнішими, вправнішими, мудрішими, ставати Людьми. Людина з широким музичним кругозором, високоінтелігентна, надзвичайно доброзичлива, одночасно справедлива та безкомпромісна.

Габріела Павлівна Єнсен все своє життя вболіває за подальшу професійну долю своїх вихованців, ніколи не байдужа до музичного життя нашого закладу, щиро потерпає за його розвиток та успіх, і не припиняє музикувати, музикувати, музикувати...

Ольга Сігеті викладач циклової комісії «Фортепіано»

ЯРОШ ЛУЦІЯ АДАЛЬБЕРТІВНА

Пам'яті Вчителя

Ярош Луція Адальбертівна – яскрава представниця музичної професійної освіти Закарпаття, людина широкого світогляду, високих естетичних моральних якостей, була однією з перших випускниць Ужгородського музичного училища, з когорти самобутніх викладачів-піаністів, що продовжували утверджувати педагогічні засади славетних фундаторів фортепіанного відділу. Це незабутні імена: Валковська М.С., Червенкова Т.А., Гедеон А.Ф., Петкі А.Д., Бокотей А.Ю., Єнсен Г.П., Шостак А.Й.

Ярош Л.А. – ветеран праці, старший викладач фортепіанного відділу народилася 27 березня 1926 р.в м.Перечин;

1932-1936р.р. – навчалася в початковій школі м.Берегово;

1936-1944р.р. – в Берегівській гімназії;

1944-1947р.р. – працювала у відділенні банку м.Берегово;

1947-1951р.р. – вступила й навчалася в Ужгородському музичному училищі в класі засновниці фортепіанного відділу Хосроєвої С.А.;

1951-1956р.р. – роки навчання в Львівській державній консерваторії імені М.В.Лисенка та праці в якості концертмейстера у Львівському музичному училищі;

1956р. – розпочала педагогічну та концертмейстерську діяльність в Ужгородському музичному училищі і впродовж наступних 33 років віддано продовжувала її.

З 1961-1963рр. – очолювала циклову комісію «Фортепіано».

Луція Адальбертівна була непересічним викладачем та піаністкою з великим педагогічним стажем та досвідом роботи. Володіла високим рівнем фахових знань. Наділена яскравим темпераментом й працездатністю, з натхненням творчо й чітко організовувала робочий процес на відділі.

З великою любов'ю та вмінням запалювала й розкривала музичні здібності студентів, віддавала частину свого великого серця їм в музиці. Протягом усіх років випустила чимало студентів, серед яких теперішні високо-професійні фахівці музичних училищ та дитячих шкіл мистецтв України та Угорщини:

Шалигіна Т.О. – старший викладач Ужгородської дитячої музичної школи імені П.І.Чайковського;

Громова Н.Б. – директор дитячої школи мистецтв м.Ужгород;

Мощенко С. – старший викладач Ужгородської дитячої музичної школи імені П.І.Чайковського;

Ярош Б.-засновниця та директор двох дитячих музичних шкіл в м.Бойо (Угорщина);

Товт Ю.-директор дитячої музичної школи в м.Гойдусобосло;

Варга Ч., Коложварі З., Кузьмик І., Лаптева О.

Ярош Л.А. приймала активну участь в роботі обласного методичного об'єднання, проводила методичні семінари для викладачів музичних шкіл області, була наставником в них. Вела яскраву концертну діяльність як солістка та чуйний неординарний концертмейстер, сам видатний піаніст Д.Задор відзначав її талановитість і цікаві виконання. Зі студентами свого класу неодноразово виїжджала з відкритими звітними концертами до шкіл області, була організатором тематичних концертів, присвячених святкуванням визначних дат великих композиторів.

Користувалася великою повагою й любов'ю серед вихованців та колег, теплі спогади яких відтворюють портрет справжнього педагога-музиканта.

За сумлінну працю в 1986р. була нагороджена медаллю «Ветеран праці».

12 березня 1999р. відійшла у вічність й була похована в м.Будапешт.

Пал М.В. викладач-методист циклової комісії «Фортепіано»